

Patientnämndens delegationsordning

Fastställd av Patientnämnden 2025-09-18

Ersätter 2024-47A

Giltig 2026-01-01 - - 2026-12-31.

Innehållsförteckning

Delegationsordning

- 1 Delegation till patientnämndens ordförande och vice ordförande
- 2 Delegation till patientnämndens presidium
- 3 Delegation till patientnämndens förvaltningschef
  - 3.1 Allmänt
  - 3.2 Stödpersonsverksamhet
  - 3.3 Dataskydd
  - 3.4 Ekonomi
  - 3.5 Upphandling
  - 3.6 HR

Bilaga – om delegation

1. Allmänt om delegation
2. Vem kan vara delegat
3. Vidaredelegation
4. Delegationsbeslut och ren verkställighet
5. Begränsning av delegationsrätten
6. Brådskande ärenden
7. Jäv
8. Följder av kommunalrättsligt beslutsfattande
9. Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation
10. Vidaredelegationsbeslut

1. Delegation till Patientnämndens ordförande och vice ordförande

Ärendegrupp	Delegat	Notering
1.1 Beslut i brådskande ärenden som inte kan invänta nämndens avgörande.	Patientnämndens ordförande. Ersättare vid ordförandens frånvaro är patientnämndens vice ordförande.	Skall anmälas och föredras vid nämndens nästkommande sammanträde.
1.2 Undertecknande av avtal, skrivelser och andra handlingar som är en följd av beslut fattade av patientnämnden.	Patientnämndens ordförande.	Skall anmälas och föredras vid nämndens nästkommande sammanträde.
1.3 Beslut om ordförandens deltagande i konferenser, studieresor, kurser och utbildningar vid brådskande fall som inte kan invänta nämndens avgörande.	Patientnämndens vice ordförande.	Skall anmälas och föredras vid nämndens nästkommande sammanträde.

2. Delegation till patientnämndens presidium

Ärendegrupp	Delegat	Notering
2.1 Beslut om nämndledamöters deltagande i kurser och konferenser inom nämndens verksamhetsområde.	Patientnämndens presidium.	Skall anmälas och föredras vid nämndens nästkommande sammanträde.
2.2 Fastställande av rapporter från Patientnämnden som skall delges regionstyrelse eller regionfullmäktige som inte kan invänta nämndens avgörande.	Patientnämndens presidium.	Avser t ex månadsrapport till regionstyrelse. Ska anmälas och föredras vid nämndens nästkommande sammanträde.

3. Delegation till patientnämndens förvaltningschef

Förvaltningschefen är chef över patientnämndens förvaltning

3.1. Allmänt		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.1.1. Beslut om organisatoriska förändringar inom nämndens verksamhetsområde.	Beslut enligt denna ärendegrupp och som påverkar verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet får inte delegeras utan ska beslutas av nämnden (6 kap. 38 § kommunallagen). *	
3.1.2. Beslut om att neka att lämna ut allmänna handlingar och utlämnande av allmänna handlingar med förbehåll.		Får vidaredelegeras.
3.1.3. Gallringsbeslut rörande handlingar i arkiv.	Gallringsbeslut tas i enlighet med fastställd arkivplan.	
3.1.4. Yttrande till domstol eller enskild i ärenden, mål och frågor som hör till nämndens verksamhets- och ansvarsområde.		Får vidaredelegeras.
3.1.5. Utfärdande av fullmakt att föra patientnämndens talan i ärende som ankommer på nämnden.		
3.1.6. Beslut om att ingå avtal med bindande verkan för patientnämnden.	Avtalen ska inte utgöra upphandling och får inte medföra ökade kostnader jämfört med fastställd budget annat än nedlagd arbetstid.	
3.1.7. Svara på remisser från myndigheter.	Remisser av detaljerad eller teknisk karaktär som saknar politiska perspektiv.	Får vidaredelegeras.
3.1.8. Beslut om att fastställa nytt fokusområde under pågående verksamhetsår.	Avser nytt fokusområde utöver av nämnden fastställda.	

3.2. Stödpersonsverksamhet		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.2.1. Beslut om att rekrytera stödperson.		Får vidaredelegeras.

3.2.2. Beslut om att utse stödpersonsuppdrag till patient.		Får vidaredelegeras.
3.2.3. Beslut om utbetalning av arvoden och kostnads-ersättningar till stödpersoner.		Får vidaredelegeras.
3.2.4. Beslut om att avsluta stödpersonsuppdrag till patient		Får vidaredelegeras
3.2.5. Beslut om att avsluta stödperson.		Får vidaredelegeras.

3.3. Dataskydd		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.3.1. Rätt att utse dataskyddsombud samt ersättare för dataskyddsombudet för Patientnämndens verksamhet.		
3.3.2. Ingå personuppgiftsbiträdesavtal för Patientnämndens verksamhet.		
3.3.3. Rätt att ta ut avgift för information eller vägra tillmötesgå begäran enligt art 12.5.	Art. 12 p. 5 GDPR	Får vidaredelegeras.
3.3.4. Rätt för den registrerade till tillgång till personuppgifter och information.	Art. 15 GDPR Beslutet ska gå den registrerade emot (42 § FL), annars ren verkställighet.	
3.3.5. Rätt för den registrerade till rättelse av felaktiga personuppgifter.	Art. 16 GDPR 3 kap. 8 § PDL om anteckning av patients avvikande uppfattning gäller före denna reglering Beslutet ska gå den registrerade emot (42 § FL) annars ren verkställighet.	Får vidaredelegeras.
3.3.6. Rätt för den registrerade till begränsning av behandling av personuppgifter.	Art. 18 GDPR Beslutet ska gå den registrerade emot (42 § FL) annars ren verkställighet.	Får vidaredelegeras.

3.3.7. Rätt för den registrerade att göra invändningar mot personuppgiftsbehandling.	Art. 21 GDPR Beslutet ska gå den registrerade emot (42 § FL) annars ren verkställighet	Får vidaredelegeras.
--	---	----------------------

3.4. Ekonomi		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.4.1. Beslut om omfördelning av resurser inom patientnämndens fastställda budgetram.	Delegationsförbudsreglerna i 6 kap. 38 § kommunallagen ska beaktas. *	
3.4.2. Utse utanordnare, attestanter.		

3.5. Upphandling		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.5.1. Beslut att inleda och samtliga beslut som krävs för att genomföra en upphandling för patientnämndens egna behov till ett maxbelopp om 500 tkr.		
3.5.2. Beslut att avbryta och starta om pågående upphandling p.g.a. korrigeringsbehov till ett maxbelopp om 500 tkr.	Ska informeras till nämnden om värdet på upphandlingen överstiger 50 tkr. Delegationen omfattar befogenheter att korrigera och återuppta upphandlingen.	
3.5.3. Beslut att överlämna uppdrag till annan upphandlande myndighet att genomföra upphandling för patientnämndens i Region Västerbotten räkning.		
3.5.4. Beslut om förnyad konkurrensutsättning i enlighet med ingångna ramavtal		

3.6. HR		
Ärendegrupp	Notering	Vidaredelegation
3.6.1. Inrättande och indragning av tjänster.	Får ej medföra kostnader utöver budgetram.	

3.6.2. Anställning av personal och sättande av lön i samband med anställning.	Gäller tillsvidareanställning och tidsbegränsade anställningar.	
3.6.3. Beslut om förändrad lön inom tilldelad ram i samband med årlig löneöversyn.		
3.6.4. Beslut om förändrad lön.	Avser korrigerande av omotiverade löneskillnader.	
3.6.5. Uppsägning på grund av personliga skäl.	Innan beslut fattas ska samråd med HR-stöd ske.	
3.6.6. Uppsägning på grund av arbetsbrist.	Delegeras till HR-direktör.	
3.6.7. Avsked.	Delegeras till HR-direktör.	
3.6.8. Disciplinära åtgärder och avstängning.	Innan beslut fattas ska samråd med HR-stöd ske.	
3.6.9. Beslut om icke lagstadgad ledighet och förmåner i anslutning till ledighet.		
3.6.10. Beslut att förbjuda bisyssla.		
3.6.11. Beslut om distansarbete.		
3.6.12. Beslut om stadigvarande förflyttning, enligt 6 § allmänna bestämmelser.	Innan beslut fattas ska samråd med HR-stöd ske.	
3.6.13. Beslut om nyttjande av bemanningsföretag inom och utanför gällande avtal.	Tillämpas restriktivt och i undantagsfall samt inom Region Västerbottens regelverk.	
3.6.14. Beslut om avgångsförmån vid överenskommelse om upphörande av anställning	Delegeras till HR-direktör.	
3.6.15. Beslut om avtalspension vid arbetsbrist.	Delegeras till HR-direktör.	

*) 6 kapitlet 38 § Kommunallagen

38 § Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Bilaga – om delegation

1. Allmänt om delegation

Den kommunalrättsliga regleringen av delegering av nämndärenden finns i 6 kap. 37-39 § § och 7 kap. 6 § kommunallagen. Delegering betyder att patientnämnden (PN), med utgångspunkt i reglementet, överför självständig beslutanderätt, beslutsbefogenhet, till annan som då får i uppdrag att besluta på nämndens vägnar i vissa bestämda grupper av ärenden.

2. Vem kan vara delegat

Nämnden kan uppdra åt ett utskott, presidiet, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos Region Västerbotten (RV) att besluta i ett enskilt eller en viss grupp av ärenden. Det medför att det inte är möjligt att delegera till en grupp av förtroendevalda (förutom utskott och presidium), grupper av anställda eller anställda och förtroendevalda att fatta beslut gemensamt. Det är, som huvudregel, heller inte möjligt att delegera till anställd i annat landsting eller region vissa undantag finns som t.ex. i samband med kommunal avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL.

3. Vidaredelegation

Om PN delegerar beslutsfattande till förvaltningschef får nämnden också överlåta åt denna att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom RV att besluta i förvaltningschefens ställe. En förutsättning för att vidaredelegation ska vara tillåtlig är alltså att nämnden uttryckligen har godkänt att vidaredelegering sker och hänsyn ska tas till eventuella begränsningar i vidaredelegationsrätten. Vidaredelegation får aldrig gå utöver de ramar som beskrivs av nämndens delegationsordning.

Det är bara förvaltningschef som har rätt att vidaredelegera beslutskompetens enligt kommunallagen. En nämnd kan alltså inte delegera direkt till t.ex. ekonomidirektör och samtidigt ge denne rätt att vidaredelegera.

Vidaredelegation från förvaltningschef får också bara ske i ett led, d.v.s. från t.ex. regiondirektör till annan tjänstemannanivå.

De vidaredelegationer som förvaltningschef beslutar ska gälla ska anmälas till nämnden så att nämnden har kontroll över vilka beslut som fattas och av vem.

4. Delegationsbeslut och ren verkställighet

Det är inte möjligt att göra en klar och entydig avgränsning mellan beslut och verkställighet. Det är dock viktigt att det finns en uppfattning om de principiella skillnaderna eftersom beslut enligt kommunalrätten kan överklagas med laglighetsprövning och verkställighetsbeslut inte går att överklaga alls och inte omfattas av delegationsregleringen. Verkställighetsbeslut behöver således inte anmälas eller återrapporteras.

Med beslut avses här beslut i kommunallagens mening. Ett sådant beslut kännetecknas bl.a. av att det föreligger alternativa lösningar gällande ett ärende som rör förvaltningen av RVs verksamhet och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Beslut enligt kommunallagen kan alltså överprövas genom laglighetsprövning.

Åtgärder som vidtas inom en region och som inte är beslut enligt ovan är att betrakta som förberedande eller verkställande beslut, alltså inte överklagbara kommunalrättsliga beslut. Som exempel på verkställighetsbeslut kan nämnas avgiftsdebitering enligt den taxa som

fullmäktige fastställt eller tilldelning av operationstid enligt bestämd turordningsprincip. Sådana typer av beslut kräver inga självständiga bedömningar och det saknas alternativa lösningar. Verkställighetsbeslut behöver således ingen delegering och kan grundas på instruktion eller befattningsbeskrivning, s.k. beslut med stöd av ställningsfullmakt.

Patientnämnden eller förvaltningschef kan inte på egna grunder bestämma vad som ska betraktas som kommunalrättsliga beslut resp. ren verkställighet. Det avgörs av ärendet/beslutsområdet som sådant.

5. Begränsning av delegationsrätten

I vissa typer av ärenden råder delegationsförbud vilket medför att nämnden inte får delegera beslutanderätten. Det gäller i följande typer av ärenden:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden,
- och vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter

Delegationsförbudet verkar från två håll. Nämnden ska i så hög grad som möjligt undvika att delegera sådana typer av ärenden där det råder delegationsförbud. Det medför att nämnden initialt ska ha analyserat och tagit ställning till om ärendegruppen/beslutsområdet omfattas av förbudet eller inte. Därmed blir delegationsordningen tydligare. Dels ska delegaten beakta delegationsförbudet i sitt beslutsfattande så till vida att även om beslutanderätten har delegerats till tjänstemannanivån, beslut inte får fattas om det t.ex. inverkar på verksamhetens omfattning eller kvalitet på mer ingripande sätt. Vid tveksamhet ska delegaten samråda med ordföranden eller, vid vidaredelegation, förvaltningschefen som är länken mellan de förtroendevalda i nämnden och förvaltningen.

6. Brådskande ärenden

Nämnden får uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas och föredras vid nämndens nästa sammanträde. Dessa beslut är överklagbara.

Alternativet till att delegera är att kalla till ett extra nämndssammanträde. Telefonsammanträden med beslutsfattande är endast tillåtet om fullmäktige godkänt distansdeltagande för nämnden.

7. Jäv

Jäv regleras i 6 kap. 28 - 30 §§ kommunallagen. En förtroendevald eller anställd som är jävig i ett ärende hos nämnden får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Det gäller alla slags ärenden inte endast myndighetsutövning. Med handläggning avses utredning, beredning, föredragning och beslutsfattande. De vanligast förekommande jävssituationerna är:

- Sakägarjäv, intressejäv och släktskapsjäv - saken angår den förtroendevalda eller anställd själv eller dennes make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan anhörig som part.
- Delikatessjäv - det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.

Övriga, mindre vanliga, former av jäv är; ställföreträdarjäv, tillsynsjäv och ombudsjäv. Ansvar för att undvika att hamna i en jävssituation vilar på envar. Det innebär att var och en bär ett eget ansvar att ha koll på sina åtaganden och relationer vid sidan om sitt uppdrag som ledamot i PN eller som delegat och hur det kan påverka beslutsfattandet. Den som anser sig vara jävig i ett ärende ska självantmäla jäv till ordföranden före eller vid sammanträdet. Den jäviga ledamoten ska lämna sammanträdesrummet före eventuell föredragning och beslut i ärendet och ersättare ska träda in i dennes ställe. Om kanslichefen anser sig jävig ska denne anmäla jäv till nämndens ordförande.

Om vidaredelegation föreligger ska delegat som anser sig jävig anmäla det till förvaltningschefen och avsluta handläggningen av ärendet. Förvaltningschefen kan då t.ex. antingen överlåta uppdraget till annan eller själv handlägga och besluta i ärendet. Förvaltningschefen har också rätt att besluta att delegaten får *"...vidta åtgärder som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt."*, 6 kap. 30 § kommunallagen. Det betyder att jäv inte ska hindra att åtgärd vidtas om det med hänsyn till omständigheterna ställs krav på snabbhet och effektivitet och det leder till avsevärd olägenhet om handläggning och/eller beslutsfattande skjuts upp. Denna möjlighet ska tillämpas restriktivt.

8. Följder av kommunalrättslig beslutanderätt

Beslut fattade med stöd av delegation är fattade i nämndens ställe och har således samma rättsverkan som om nämnden fattat beslutet. Saknas uttrycklig delegation ska nämnden fatta beslut. Har nämnden delegerat till förvaltningschef ska denne fatta beslut om vidaredelegation saknas.

I beslutsfattandet ska hänsyn tas till befintliga riktlinjer, policys och övriga interna bestämmelser. Beslutfattare ska också beakta jävsreglerna. Ett beslut fattat med stöd av delegation får inte ändras av nämnden i efterhand. Nämnden har ingen omprövningsmöjlighet av delegationsbeslut. Beslut får endast ändras av den som fattat beslutet eller av överprövningsmyndighet.

Om nämnden anser att delegationen används felaktigt har nämnden rätt att återkalla delegationen i sin helhet eller i ett särskilt ärende. Nämnden har också rätt att genom eget handlande ta över ett ärende från en delegat och fatta beslut. Det kan t.ex. handla om ett ärende som nämnden anser vara principiellt viktigt.

9. Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

Beslut fattade med stöd av delegation ska anmälas till patientnämnden så snart möjligt, d.v.s. vid närmast kommande nämndsammanträde. Anmälan ska ske genom att förvaltningschefen lämnar en förteckning över fattade delegationsbeslut till nämndens sekreterare som för in det i ärendelistan enligt tidplan för nämndernas sammanträden.

10. Vidaredelegationsbeslut

Förvaltningschefen ska upprätta en vidaredelegationsordning för den vidaredelegationsrätt som nämnden beslutat. Beslut fattade med stöd av vidaredelegation ska anmälas till nämnden.